

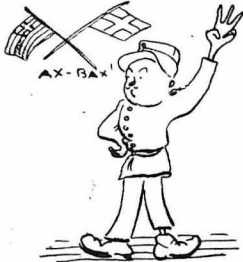
ΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΚΑΡΑΒΑΝΑΣ

ΤΟΥ Κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

ΟΤΑΝ ΗΜΟΥΝ ΚΛΗΡΟΤΟΣ...

Είμαστε τότε κληροτοί... Κι' όπως θυμάμαι μās είχαν κλείσει μιὰ μέρα σε μιὰ κήμαρη τής 'Ιερατικής Σχολής, που χρειαίμενε τότε για πρόχειρος στρατώνας, για να μās κάνη θεωρία ο δεκανεύς ενομοτάρχης, περί σημαίας και χρωμάτων 'Εθνικών.

— Ξέρετε, μουρέ, μās ειπε, τί εινε η σημαία μας ; Νά, τρία (και ύψως τὰ τρία δάχτυλα), τρία πράγματα : Πατήρ Υιός και Άγιον Πνεύμα. Γι' αυτό έχει σταυρό και δύο χρώματα.

Κ' ύψως τὰ τρία δάχτυλα !

Κάποιος τόν διέκοψε τότε και τού ειπε ότι στη χθεσινή θεωρία μās εξήγησαν πως τὸ γαλάζιο τής σημαίας σημαίνει τὸ χρώμα τού ελληνικού οὐρανοῦ και τὸ λευκό τὸν ἀφρό τής θάλασσας.

— Όχι, πετάχθηκε κάποιος τρίτος, διαφορετικά μās τὸ εἶπαν προχτές. Τὸ λευκό σημαίνει τὴν φροστανέλλα τῶν ἀρματολῶν και τὸ γαλάζιο τίς βράκες τῶν θαλασσομάχων τού 21.

Κατόπιν αὐτοῦ ἡ λύσις τού ζητήματος ἀφῆθηκε για ἄλλη θεωρία.

Στὴν ἄλλη θεωρία ὁμιος τὸ θέμα ἦταν περὶ ἡρωϊσμοῦ και αὐτοθυσίας ὑπὲρ τής πατρίδος. Γι' αὐτὸ ἴσως ἀνέλαβε κάποιος ἀνώτερος νὰ μās διδάξῃ : 'Ο κύριος

ἐπιλοχίας.

Ἄφου μās ἀράδιασε ἀρκετὰ ὀνόματα ἡρώων, μεταξὺ τῶν ὁποίων και τού 'Ομήρου και τού Σοφοκλή, στὸ τέλος μās, ειπε και για τὸν Κυναίγειρο.

— Ξέρετε οὐ, τί ἦταν ὁ Κυναίγειρος ; Χρὶ ! Ἄκουστε νὰ ἰδῆτε ! Ἦταν ἕνας Ἀθηναῖος πού στὸν πόλεμο τού Μαραθῶνος, ἀρπάξε με τὸ χέρι ἕνα Περσικὸ παπῆρο. Τού κοίχναμε τὸ ἕνα χέρι, τὸ ἀρπάξε αὐτὸς με τὸ ἄλλο. Τού τὸ κόβουν κι' αὐτὸ και τ' ἀρπάξει με τὰ πόδια του, τού τὰ κόβουν κι' αὐτὰ και τ' ἀρπάξει με τὸ κεφάλι...

— Παναγιά μου !.. Ἀναφάνησαμε ὄλοι ἐκθαμβοί. — Αὐτὸ θὰ πῆ θυσία, μιὰ φορά, γὰ τὴν πατρίδα ! 'Ετούτος εἶνε πατριωτισμός !.. Τὸ καταλάβετε καλά !..

— Πάρα πολὺ καλά, κύρ' ἐπιλοχία... Και φύγαμε γεμάτοι ἐνθουσιασμό κι' ἀποφάσεις για πατριωτικὲς θυσίες, ἐτοιμοὶ ν' ἀναδειχθοῦμε κι' ἡμεῖς ἥρωες.

Και ὁ πρῶτος ἦρως ἐκδηλώθηκε ἀμέσως. — Βρὲ παιδιά, μās λέει, ὁ «Μαγιάλης τού Συντάγματος», ἀν τὸ πλοῖον ἦανε ἀπὸ... λουκουμάδες κι' ἐγὼ με τὰ δοντὰ θὰ τὸ ἐπιανα !..

Μετὰ τὴν θεωρίαν τής σημαίας, τῶν 'Εθνικῶν χρωμάτων, τῶν θυσιῶν κτλ. ἦρθε και τὸ ζήτημα τής στρατιωτικῆς στολῆς.

Κατὰ τοὺς ἀνωτέρους ὁ φορῶν τὸ ἔνδυμα αὐτὸ πρέπει νὰ εἶνε εὐθυσινή ; σὰν ῥάβδος πατριαρχική, νὰ ἔχη γυρολαμένα τὰ μᾶτια και ἐστριμμένον ἀρριμανιὸς τὸ μῦστακα (τὸ μουστάκι ἀποτελοῦσε τότε μέρος τής ὄλης στρατιωτικῆς ἐξαρτήσεως) ! Νὰ πατάη καταγῆς και νὰ τρέμῃ ὁ τόπος ! Νὰ εἶνε σοβαρὸς και ὀλιγομίλητος. Τὰ γέλια και τὰ χάχανα ἀπαγορεύονται. Θέλει ; νὰ γελᾷσης ; Θὰ γελᾷσης στρατιωτικῶς. Θὰ βῆξης ; Θὰ βῆξης στρατιωτικῶς. Στρατιωτικῶς θὰ φτῶνισθῆς και στρατιωτικῶς θὰ φᾶς τὴν κοουραμίνα. Σὲ κάποια γυμνάσια ἐνὸς στρατιωτῆ εἶχε ξυλαβὴ τὸ τακοῦνι τής ἀρβύλλας του, τὸ ὁποῖον κρημαστῆς χάσκοντας σὰν στόμα ἀνοικτὸ. 'Ο στρατιωτῆς μὴ μικροφᾶσης νὰ βιάθῃ ἀναγκάσθηκε νὰ μείνῃ πίσω.

— Γιατί καθυστερεῖς ; Τί ἐπαθες ; τὸν ρώτησε ὁ ἐπιλοχίας. — Ἐγὼ ; Δὲν ἐπαθα τίποτε, ἀλλά... — Τί ἀλλά ; — Ἦ ἀρβύλλα μου ἐπαθε... ἐξάρθρωσιν τής κάτω σιαγόνης, ἀπάντησε ὁ φαντάρος, δείχνοντας τὸ τακοῦνι του πού κρημαστᾶνε. Πλήρωσε ὁμιος, ὁ φτωχός, με 48ωρο περιορισμὸ τὸ νόστιμο αὐτὸ ἀστὸ του.

Μιὰ ἄλλη πάλι μέρα, σὲ κάπν ψευδομάχες, οἱ ἄνδρες με ἐφ' ὀπλου λόγχη και με ἀλλαλαγμαῖους ἔτρεχαν νὰ καταλάβουν τὴν κορυφὴ ἐνὸς βουνοῦ. Ἐνας κίτρινος και ἀσθενικός στρατιωτῆς, μὴ μπορῶντος νὰ βαστάξῃ, κἀθησε πᾶνω στὰ θυμάρια, ἀγκομαχῶντας, πνιγόμενος και περμεμένονας τούς ἄλλους νὰ τελειώσουν.

— Τί ἐπεςε εἰς αὐτοῦ κάτω ; Τρέψου νὰ εἶν' εὐθυσινή ! ἔε γρήγορα μαζί με τοὺς ἄλλους στὴ

γραμμὴ !.. Τού φώναζεν ὁ διενθῶνος τὴν ἔφορον.

- Ἀδύνατον κύριε !
- Γιατί ἀδύνατον ;
- Διότι ἐγὼ... ἐφορευθῆν τῶρα παιδ !

Νέος «τσαρακονοκτοκτῶρος» περιορισμός ἔπεσεν πᾶνω στὸ κεφάλι του, ὡς ἐπιτάξιος εὐχὴ διὰ τὴν ὑπερ πατρίδος θυσίαν του ! — Οἱ Φασουλῆδες ἀστεϊεύονται βρὲ και ὄχι οἱ στρατιῶτες, τού εἶπαν.

Παρ' ὄλ' αὐτὰ ὁμιος, ἡμεῖς ἀπολαμβάναμε τὴν στρατιωτικὴν στολὴν, χωρὶς και νὰ τὴν «διασῶραμε», ὅπως ἐφοβούnton οἱ «ἀνώτεροι». Ἦ φάρσος και τ' ἀστεία πού κάναμε με τὴν εὐκαρία τής νέας μας μεταμορφώσεως, δὲν περιγράφονται. Ἦ ἐλευθέρια τού φέρεσθαι και τῶν κινήσεων πού δίνει ἡ στρατιωτικὴ στολὴ, σὲ ὅσους ἔξερουν νὰ τὴν ἀπολαύσουν, δὲν ἐκφράζονται. Περνούσαμε εὐχάριστα. Ὅταν τελειῶσαν τὰ γυμνάσια κάναμε κίρτε στα δουλιὰ στὸ Ζάππειο, μασσοῦσαμε τὸ ψωμὶ μās καταμεσῆς στὸ δρόμο, καθάρῆζιμε πατάξες στὰ μαγειρεία τῶν στρατώνων... Ζουσαμε τέλος μὴ ὀμορφῆ, ἐλεύθερη και ἔξηνουστη ζωῆ, μιὰ ζωὴ ἀλέγχα κι' εὐτυχημένη...

Μεταξὺ τῶν ἡρώων ἦταν κι' ὁ 'Όμηρος.

Μιὰ ἡμέρα βοήκαμε μιὰ χαλασμένη καραβᾶνα στὸ δρόμο κι' ἀρχίσαμε νὰ παίζουμε ἀμέσως φρούτ - μπῶλ με αὐτὴ. Ἐπαίξαμε κι' ἐγελούσαμε με τὴν καρδιά μας, ἔγα γέλιο, πού δὲν θὰ τὸ ἐπαγελάσουμε ποτέ...

Κ' ἡ καραβᾶνα ἐπετούσε... ἐπετούσε, σὴν νὰ ἔκανε φτερά, σὴν νὰ πῆρε ζωὴ και σφρίγος κι' αὐτὴ μαζί μας. Ἐκίνη τὴ συγῆ περνούσε κάποιος ἐπιλοχίας. Μᾶς κτύπησε κούνησε τὸ κεφάλι του και μās ἐρώναξε θυμωμένος.

— Σὰν μικρὰ παιδιὰ, μού κάνετε ! Σὰν μικρὰ παιδιὰ, για νὰ μὴν πῶ τίποτε ἄλλο !..

— Δὲν ἔξωφ τὶ ἄλλο ἤθελε ὁ κ. ἐπιλοχίας νὰ πῆ. Ἐδὼν ὅμο ὁ Καπετᾶν - Κανονισμός ἔπετρεπε νὰ τού ἀπαντήσουμε, θὰ τὸ συσταίναμε νὰ παίξῃ κι' αὐτός με τὴν καραβᾶνα «φρούτ - μπῶλ».

'Επειδὴ ὁμιος οὔτε ἀπάντησις ἀπὸ τὸν στρατιωτικὸ κανονισμὸ ἐπιτρεπότανε, οὔτε... λογικὴ ἀποφασίσαμε ν' ἔμειν νὰ γίνουμε «κοθᾶνια» τῆς λεῖα. Ἀνοίγαμε τὸ στόμα μας θαυμάζοντες, σφρίλαμαμε νὰ περῶνῃ ὁ κ. Ἀνθυπασπιστῆς, φρούσαμε τὸ πλιθὸν στραβά, με τὸν γέισον ποτ' ὀτιὰ, στροβοκοιμᾶμενος πάντοτε τὸ ἀμπέχο

νο και ἐπειδὴ ἡ ἀρβύλλες μας ἦσαν πολὺ πλατεῖες, τίς φορούσαμε πάντοτε... ἀνάποδα !

Μιὰ μέρα κάποιος ἀπὸ μās, συναντήσας τὸν ἐπιλοχία, περιδιβάζοντα στὸν κῆπο τού Μουσείου, τὸν πλῆστας μετὰ μεγάλου σεβασμοῦ, ἐστάθη προσοχῆ, ὅπως ὅταν περνοῖνε τὰ Ἅγια Μῆ στήθια και τὸν ρώτησε... «ιεραρχικῶς» :

- Κύρ - ἐπιλοχία, μπορῶ νὰ σὲ ρωτήσω κάτι ;
- Ἐμπρός, λέγε, τί θές ;
- Για νεῖνες τίς κυρίες, κεί ἀπάνω...
- Ποιὲς κυρίες ;

— Νὰ ἐκίνησις τίς γυμνές... Κ' εἰδεῖε τ' ἀγάλματα πού εἶν στὴ στέγη τού Μουσείου και στὰ προπύλαια .. Δὲν κρυώνουνε τὴ νύχτα ἔτσι ὅπως εἶνε, κύρ - ἐπιλοχία ;...

Ἐκεῖ ὁμιος πούμαστε ξεφτερία ὄλοι ἦταν ἡ θεωρία.

Ἦταν ἀδύνατο νὰ μās δώσουνε νὰ καταλάβουν. Μιὰ μέρα μās διδάσκανε ὅτι ἡ κἀνήν τού ὀπλου ἔχει σχῆμα «κολουροκωνικόν».

— Τὸ καταλάβατε λοιπόν ; — Μάλιστα κύρ λοχαγέ — Τί σχῆμα ἔχει ἡ κἀνήν τὸ λοιπόν ; — Κι' ὄλοι μᾶς ! — Κολοκωτρωνικόν !.. Καὶ ὄχι μόνον φρούτ - μπῶλ, μὲ γεμάτη καραβᾶνα.

